

Karneval i Hammarkullen (boliviansk dans)

AV-nummer: 11223tv7

Karnevalen i Hammarkullen utanför Göteborg firas varje år en helg i slutet av maj och/eller början av juni. Olika nationaliteter visar den här dagen upp något från sin kultur i Karnevalståget och på flera olika scener. Vi får följa Iris, 11 år. Hennes föräldrar kommer från Bolivia. Iris börjar förbereda sig inför karnevalen cirka ett halvår innan den går av stapeln. Flera gånger i veckan repeterar hon danserna med sin bolivianska dansgrupp Libertad och ofta leder hon sin grupp i karnevalståget. Tillsammans med de andra i föreningen Libertad-Bolivia hjälper hon till att sy dräkterna till de olika danserna. Vi får se hur Iris dansar fram i den färgsprakande karnevalen.

Tidkod Programinslag

- 00.00 Vinjett.
- 00.30 Bilder på dansande och färgglatt utsmyckade människor i karnevalståg - inklusive Iris. Iris presenterar sig följt av bilder då hon dansar i karnevalståget. Bild över karnevalsområdet.
- 01.35 Iris övar dans hemma med sin kompis framför videon. De pratar om dansen och fortsätter sedan att öva. Iris: "Karnevalen, det är som en jättestor fest ungefär, med ett karnevalståg där man dansar och ett tivoli och en väldigt stor marknad."
- 02.40 Iris går ute med sin kompis. "Det är människor från olika delar av världen som kommer och visar sina danser. Och väldigt mycket olika nationaliteter och kulturer och så. Det är väldigt roligt."
- 03.05 På kulturföreningen Libertad-Bolivia. Iris syr glittrande och glänsande kostymer tillsammans med andra i föreningen. Det brukar de börja med ett halvår innan berättar hon. Det är mycket att arrangera med kostymer, steg och koreografi.
- 03.45 Iris berättar att någon alltid varit i Bolivia och kollat vilka dräkter, färger och modeller som finns. Sedan kommer de tillbaka med en design på hur kläderna ungefär ska se ut. Två kvinnor som syr och pratar om ett mönster. Flickor syr.
- 04.15 Iris berättar att hon går och tränar med sin dansklubb på söndagar. Bilder från dansträningen. Innan karnevalen tränar de väldigt ofta. Iris berättar om den dans de ska dansa i år. Den har sitt ursprung från Bolivia och slavarna, där dansen fungerade som ett hån mot slavhandlarna. Bilder på människor som övar dans. Iris berättar att hon ofta brukar stå långt fram och leda gruppen. "Det värsta som skulle kunna hända var att vi skulle ramla och riktigt göra bort oss. Eller få skoskav och sånt."
- 06.20 Fötter plåstras. Iris säger att man ska ha fina skor, men inte splitternya, för då kan man få riktigt ont. Man måste träna i dem innan. Iris klär på sig dräkten.
- 07.10 Bild på Iris. "Man måste äta en banan om dagen femton dagar innan karnevalen börjar, så man inte ska få håll eller kramp."
- 07.20 Iris får hjälp att klä på sig dräkten. Två killar övar dansen inne – iförda dräkter. Iris får hjälp med att göra i ordning håret och blir sminkad.
- 08.30 Karneval! Bilder från karnevalen på dansande och färgglatt utsmyckade människor. Det står publik längs med gatan och i fönster. Iris dansar fram med sin grupp i karnevalståget. "Det känns härligt. Riktigt härligt."
- 10.30 Iris berättar att det alltid är en tävling mellan de olika grupperna när karnevalen är slut. Domare dömer och utser en kung och en drottning.
- 10.40 Bilder på mat som serveras. Bilder över karnevalsrådet med speakerröst som berättar om den dans som Iris grupp dansar. De visar upp dansen inför publik som sitter på läktare runtomkring.
- 11.40 Andra grupper visar upp sina danser medan Iris och hennes grupp ser på.
- 12.20 Iris säger att det inte är viktigt att vinna, utan att ha roligt. Drottningen utses. Iris och hennes kompis ser på. Kungen utses – och det blir en kille från Libertad! Iris berättar vad karnevalen betyder för henne. Avslutningsbild på Iris i karnevalståget.

Världens fest – i Sverige

Salsa i den göteborgska snålblåsten – Hammarkullekarnevalen

Vad är Hammarkullekarnevalen?

För 27:e gången går i vår Hammarkullekarnevalen av stapeln i östra Göteborg. En fest utan motsvarighet i landet och med tydliga kopplingar till liknande högtider i andra delar av världen.

Karnevalen startade redan 1974 och var då ett engagemang som utgick från den lokala fritidsgården i Hammarkullen. I området bor c a 8.000 människor, men karnevalen lockar 10.000-tals besökare till de trånga gårdarna, gångvägarna, torget och fotbollsplanen.

Men det var i och med att latinamerikanska föreningarna på allvar började delta som färgerna, fläktarna och fräschören kom att bli kända också utanför stadsdelen.

När firas Hammarkullekarnevalen?

Hammarkullekarnevalen firas varje år en helg (fredag till söndag) i slutet av maj och/eller början av juni.

Varför firar man karneval?

Ursprunget till karnevaler går flera hundra år tillbaka i tiden, det nämns för första gången redan på 1100-talet, och förknippas många gånger med Latinamerika och Karibien och de utstuderade dräkter rytmiska danser och musik som satt Rio de Janeiro, Trinidad och Sao Paolo på den internationella karnevalskartan. Men karnevalen finns historiskt i stora delar av Europa, också Sverige, och har att göra med perioden innan fastan, det vill säga från Trettondag Jul till askonsdagen. Ordets ursprung är omtvistat men har sannolikt med begreppet *carne-levare* (ta bort kött) att göra.

Efter reformationen försvann karnevalen från de protestantiska länderna men växte sig starkare i katolska länder och togs också med till Amerika under 1500-tal och framåt. Under modern tid har invandring från Sydamerika till Sverige och det myckna resandet bland nordbor gjort att kunskapen om karnevalen mer folkliga former och uttryck blivit allmångods på nytt.

Hur firas Hammarkullekarnevalen?

Invånarna i Hammarkullen har sitt ursprung i många av världens länder, vilket också genomsyrar dagens karnevaler som lockar nya föreningar att delta i såväl karnevalståg som i aktiviteterna som omger den. Här trängs bolivianska danstrupper med kurdiska folkdansare och svenska folkdräkter – en internationell dansbana som lever upp till karnevalens motto: **”mot främlingsfientlighet och rasism”**